ĢENERĀLADVOKĀTES ELEANORAS ŠARPSTONES [*ELEANOR SHARPSTON*] SECINĀJUMI,

sniegti 2011. gada 12. maijā[1]

1. Ar šo lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu Tiesa vēlreiz tiek lūgta interpretēt pamatnolīgumu par darbu uz noteiktu laiku, ko 1999. gada 18. martā noslēdza [*European Trade Union Confederation*] (EAK), Eiropas Darba devēju un rūpnieku konfederāciju apvienība [*Union of Industrial and Employers' Confederations*] (*UNICE*) un Eiropas Uzņēmumu ar valsts kapitāla līdzdalību centrs [*European Centre of Enterprises with Public Participation*] (*CEEP*) (turpmāk tekstā — "pamatnolīgums"), kas ietverts Direktīvas 1999/70[2] (turpmāk tekstā — "direktīva") pielikumā.

2. Šajā lietā konkrēti runa ir par to, vai tiesību norma, kas ietverta noteikumos par ierēdņu paaugstināšanas amatā procedūru, ir saderīgs ar pamatnolīguma 4. klauzulu. Aplūkojamajā tiesību normā paredzēts, ka kandidātiem, lai saskaņā ar šo procedūru kvalificētos paaugstināšanai amatā, jau noteiktu laiku ir jābūt nostrādājušiem par ierēdni (t.i., pastāvīgu ierēdni). Ierēdņi, kuru iepriekšējā pieredze bija iegūta, pamatojoties uz darba līgumu uz noteiktu laiku, attiecīgi nevarēja kvalificēties.

1 — Oriģinālvaloda — angļu.

2 — Padomes 1999. gada 28. jūnija Direktīva 1999/70/EK par *UNICE*, *CEEP* un EAK noslēgto pamatnolīgumu par darbu uz noteiktu laiku (OV L 175, 43. lpp., ar labojumiem OV L 244, 64. lpp.).

Piemērojamās tiesību normas

Eiropas Savienības tiesības

3. Pamatnolīguma preambulas otrajā apsvērumā ir teikts:

"Šā [EAK, *UNICE* un *CEEP*] nolīguma puses atzīst, ka uz nenoteiktu laiku slēgti līgumi ir un joprojām būs vispārpieņemta darba attiecību forma starp darba devējiem un darba ņēmējiem. Tās tāpat atzīst, ka uz noteiktu laiku slēgti darba līgumi attiecīgos apstākļos atbilst gan darba devēju, gan darba ņēmēju vajadzībām."

4. Pamatnolīguma 1. klauzulā ir noteikts:

"Šā nolīguma mērķis ir:

a) uzlabot noteikta laika darba kvalitāti, nodrošinot nediskriminācijas principa ievērošanu;

[..]."

5. Pamatnolīguma 3. klauzulā ir noteikts:

"1. Šajā nolīgumā jēdziens "noteikta laika darba ņēmējs" ir persona, kurai ir darba līgums vai darba attiecības, ko savā starpā tieši noslēguši darba devējs un darba ņēmējs, kur darba līguma vai darba attiecību izbeigšanu nosaka tādi objektīvi apstākļi kā noteikta termiņa iestāšanās, konkrēta uzdevuma izpilde vai konkrēta gadījuma iestāšanās.

2. Šajā nolīgumā jēdziens "salīdzināmais pastāvīgais darba ņēmējs" ir darba ņēmējs, kam tajā pašā uzņēmumā ir darba attiecības vai darba līgums uz nenoteiktu laiku un kas nodarbināts tajā pašā vai līdzīgā profesijā, pienācīgi ņemot vērā kvalifikāciju/iemaņas.

[..]"

6. Pamatnolīguma 4. klauzulā ("Diskriminācijas aizlieguma princips") ir noteikts:

"1. Darba nosacījumi, ko piemēro noteikta laika darba ņēmējiem, neskatoties uz to, ka ar viņiem slēgts līgums vai darba attiecības uz noteiktu laiku, nav mazāk izdevīgi par tiem, ko piemēro salīdzināmiem pastāvīgajiem darba ņēmējiem, ja vien atšķirīgiem nosacījumiem nav objektīva pamata.

[..]

4. Darba stāža kritēriji attiecībā uz īpašiem darba nosacījumiem ir vienādi gan noteikta laika darba ņēmējiem, gan pastāvīgiem darba ņēmējiem, ja vien atšķirīgi darba stāža kritēriji nav objektīvi pamatoti."

7. Pamatnolīguma 8. klauzulas 5. punktā ir noteikts:

"Strīdus un sūdzības, kas rodas, piemērojot šo nolīgumu, novērš un risina saskaņā ar valsts tiesību aktiem, kolektīvajiem līgumiem un praksi."

Valsts tiesības

8. Rīkojumā par prejudiciālu jautājumu uzdošanu ir teikts, ka F. H. Rosado Santana [*F. J. Rosado Santana*] papildus direktīvai un pamatnolīgumam pamatojas arī uz a) Spānijas konstitūcijas 14. pantu, kurā

nostiprināts vienlīdzīgas attieksmes princips, un b) 1978. gada 26. decembra Likuma Nr. 70/1978 par agrāk valsts pārvaldē nostrādātā laika atzīšanu [*Ley de Reconocimiento de servicios previos en la Administración*] (turpmāk tekstā — "Likums Nr. 70/1978") 1. pantu, kurā ir noteikts:

"1. Valsts, pašvaldības un iestāžu, tieslietu, darba tiesu un sociālās nodrošināšanas iestāžu ierēdņiem atzīst visu laiku, ko viņi minētajās iestādēs nostrādājuši pirms attiecīgo institūciju, pakāpju vai amatu izveides vai pirms viņu iestāšanās tajos, kā arī pārbaudījumus uzņemšanai civildienestā nokārtojušo ierēdņu pārbaudes laiku.

2. Par faktiski nostrādātu bez izņēmumiem uzskata visu laiku, kas kādā no iepriekšējā punktā minētajām valsts pārvaldes jomām nostrādāts vai nu ierēdņa vietu uz laiku aizpildošas personas (noteikta laika jeb pagaidu) statusā, vai saskaņā ar līgumu, kam piemērojamas administratīvās vai darba tiesības, neatkarīgi no tā, vai minētie līgumi ir noformēti rakstveidā."

9. Rīkojumā par prejudiciālu jautājumu uzdošanu vēl ir norādīts, ka pamattiesvedībā *Junta de Andalucía* (Andalūzijas autonomā apgabala valdība) (turpmāk tekstā — "*Junta*") apstrīd Likuma Nr. 70/1978 piemērojamību, pamatojoties uz to, ka saskaņā ar Spānijas tiesu judikatūru šis tiesību akts nav piemērojams ierēdņu atlases procedūrām, kurās tiek vērtēti ierēdņu nopelni.

10. Arī Spānijas valdība savos rakstveida apsvērumos apgalvo, ka Likums Nr. 70/1978 nav piemērojams. Tā savukārt atsaucas uz 1984. gada 2. augusta Likuma Nr. 30/1984 par civildienesta reformu 22. papildu pantu. Šajā pantā ir noteikti konkrēti pamati, lai Spānijas civildienesta karjeras struktūras ietvaros kvalificētos paaugstināšanai no D grupas uz C grupu. Viens no šādiem pamatiem ir 10 gadus ilgs dienests ierēdņa statusā [D] grupā. Kā norāda *Junta*, minētā tiesību norma Andalūzijas autonomā apgabala tiesībās ir konkretizēta 2002. gada 9. janvāra Dekrētā Nr. 2/2002, kura 32. panta 2. punktā ir ietverts līdzīgs formulējums.

11. Spānijas valdība atsaucas arī uz 2007. gada 12. aprīļa Likumu Nr. 7/2007 par pamatnoteikumiem attiecībā uz civildienesta ierēdņiem. Šā likuma 10. pants ir piemērojams atsaucamiem ierēdņiem; tas ietver normas, kas attiecas uz viņu iecelšanu, viņu pienākumu raksturu un atkāpšanos no amata [3].

12. Rīkojumā par prejudiciālu jautājumu uzdošanu kā nākamā ir aplūkota Spānijas Konstitucionālās tiesas judikatūra. Šī tiesa ir nospriedusi, ka atšķirības, kas atalgojuma ziņā pastāv starp atsaucamiem ierēdņiem un pastāvīgiem ierēdņiem, kuriem ir tādi paši pienākumi, var nebūt pretrunā vienlīdzīgas

3 — Informācija, ko savos apsvērumos sniedza Spānijas valdība, nedod iespēju konstatēt, vai šis likums ietver arī normas, kas reglamentē sekas, ko rada fakts, ka atsaucama ierēdņa statuss tiek mainīts uz ierēdņa statusu.

attieksmes principam, kas nostiprināts Spānijas konstitūcijas 14. pantā. Tādējādi ir iespējams, ka atšķirīgs tiesiskais regulējums atbilst konstitūcijai.

13. Visbeidzot rīkojumā par prejudiciālu jautājumu uzdošanu ir norādīts, ka daudzas (taču ne visas) Spānijas tiesas ir paudušas nostāju, ka, ja publiskotajā paziņojumā par atlases konkursu ir izklāstīti noteikumi, kas tostarp reglamentē dalības nosacījumus, tad šie noteikumi ir uzskatāmi par konkursa procedūras "likumu". Ja kandidāts norādītajā termiņā šos noteikumus neapstrīd, viņš nedrīkst pēc tam apgalvot, ka tie ir nelikumīgi, lai apstrīdētu procedūras rezultātu tiktāl, ciktāl tie attiecas uz viņu.

14. Saskaņā ar Spānijas valdības rakstveida apsvērumiem no šīs judikatūras izriet, ka kandidātam, kas vēlas apstrīdēt atlases procedūras civildienesta darbā pieņemšanas kontekstā, ir divas (un tikai divas) iespējas. Ja kandidāts vēlas apstrīdēt nosacījumus, kas piemērojami aplūkojamajai atlases procedūrai, viņam ir jāapstrīd tieši šie nosacījumi. Ja turpretī kandidāts vēlas apstrīdēt veidu, kādā noritēja atlases procedūra, viņam ir jāapstrīd tieši atlases procedūras norise. Viņš nevar apstrīdēt nosacījumus, kas atlases procedūrai piemērojami netieši, apstrīdot tos formā, kas ir vērsta pret atlases procedūras norisi. Kā nosaka 1998. gada 13. jūlija Likums Nr. 29/1998 par strīdiem administratīvajā procesā, apstākļos, kādi pastāv pamattiesvedībā, atlases procedūrai piemērojamie nosacījumi ir jāapstrīd divu mēnešu laikā no dienas, kurā tika publicēts paziņojums par procedūru. Tādējādi šajā lietā jebkāda apstrīdēšana būtu bijusi jāveic ne vēlāk kā 2008. gada 17. martā.

Fakti, process un prejudiciālie jautājumi

15. Prasītājs pamattiesvedībā — F. H. Rosado Santana — pirmoreiz nodibināja darba tiesiskās attiecības ar *Junta* 1989. gada 19. maijā, kad viņš tika pieņemts darbā uz noteiktu laiku. Šīs tiesiskās attiecības beidzās 2005. gada 27. maijā. 2005. gada 28. maijā viņš kļuva par pastāvīgu ierēdni uz līguma uz nenoteiktu laiku pamata.

16. Rīkojumā par prejudiciālu jautājumu uzdošanu ir teikts, ka ar *Consejería de Justicia y Administración Publica de la Junta de Andalucía* (Andalūzijas autonomā apgabala valdības Tieslietu ministrijas un valsts pārvalde) 2007. gada 17. decembra rīkojumu tika izsludināts, ka iekšējās paaugstināšanas amatā sistēmas ietvaros tiks rīkoti atlases pārbaudījumi, lai dotu ierēdņiem iespēju tikt paaugstinātiem minētās valsts pārvaldes iestādes vispārīgajā amatpersonu kategorijā (turpmāk tekstā — "konkursa paziņojums"). Konkursa paziņojuma 2. noteikuma 1. punkta b) apakšpunktā tika noteikta prasība, ka kandidātiem "jābūt ieguvušiem *bachiller*

superior [bakalaura] grādu vai jāatbilst nosacījumiem tā saņemšanai [..] vai arī, alternatīvi, 10 gadu stāžam pastāvīgā ierēdņa statusā D grupas kategorijas amatā, vai arī 5 gadu stāžam un pabeigtiem īpašiem kursiem, kas minēti *Instituto Andaluz de Administración Pública* [Andalūzijas Valsts pārvaldības institūta] 2002. gada 4. jūlija lēmumā par atlases procedūras rīkošanu, kas sastāv no pārbaudījumiem iekšējai pārcelšanai amatā no *Administración General de la Junta de Andalucía* [Andalūzijas autonomā apgabala valdības Vispārējā civildienesta] D grupas kategorijas uz C grupas kategorijas amatu [..]".

17. Turpmāk tekstā kvalificēšanās kritēriju, kas attiecas uz 10 gadu stāžu pastāvīgā ierēdņa statusā D grupas amatā, apzīmēšu kā "apstrīdēto kritēriju".

18. Lai gan rīkojumā par prejudiciālu jautājumu uzdošanu nav izklāstīts viss konkursa paziņojuma otrā noteikuma 1. punkta b) apakšpunkta teksts, to ir mēģināts darīt *Junta* iesniegtajos rakstveida apsvērumos. Saskaņā ar šiem apsvērumiem aplūkotā noteikuma turpinājumā bija teikts:

"[..] lai aprēķinātu darba stāžu, tiek ņemts vērā [..] darba stāžs, kas nostrādāts pastāvīgā ierēdņa statusā citās valsts pārvaldes jomās [..]. Tomēr netiek ņemts vērā iepriekšējais darba stāžs, kas nostrādāts pagaidu darbinieka statusā citā valsts pārvaldes jomā, nedz arī kāds cits līdzīgs iepriekšējais darba stāžs."

19. Konkursa paziņojums *Junta* oficiālajā izdevumā *Boletín Oficial* (*Oficiālais Vēstnesis*) tika publicēts 2008. gada 16. janvārī.

20. Lai gan no rīkojuma par prejudiciālu jautājumu uzdošanu nav pilnīgi skaidrs, tomēr šķiet, ka F. H. Rosado Santana būtu atbildis apstrīdētajam kritērijam tādēļ, ka viņš pie atbildētāja bija strādājis kopš 1989. gada 19. maija, ja nebūtu bijis fakta, ka paziņojums paredzēja, ka bija jāstrādā pastāvīgā ierēdņa statusā. Pārējie atbilstības kritēriji, kas minēti paziņojumā par brīvām amata vietām, šai lietai nav nozīmīgi.

21. Tomēr F. H. Rosado Santana pieteicās kārtot aplūkojamo atlases pārbaudījumu, un viņa pieteikums tika pieņemts. Viņš piedalījās konkursa procedūrā, kas bija iedalīta divās daļās. Viņš guva panākumus, un viņa vārds tika attiecīgi iekļauts veiksmīgo kandidātu sarakstā, kas tika publicēts 2008. gada 12. novembrī.

22. 2009. gada 2. februārī tika publicēts paziņojums par vakancēm. F. H. Rosado Santana pienācīgi iesniedza pieteikumu uz konkrētu amatu un prasītos dokumentus. Tomēr 2009. gada 25. martā *Secretaría General para la Administración Pública* (*Junta* Valsts pārvaldes ģenerālsekretariāts) pieņēma lēmumu, ar kuru tika atcelta viņa klasifikācija par

veiksmīgo kandidātu (turpmāk tekstā — "izskatāmais lēmums"). Šī atcelšana tika pamatota ar to, ka F. H. Rosado Santana neatbilda nevienam no iepriekš 16. punktā minētajiem atbilstības kritērijiem. Konkrētāk, viņš neesot atbildis apstrīdētajam kritērijam, jo, lai konstatētu, vai viņš atbilst šim kritērijam, neesot ņemams vērā atsaucama ierēdņa statusā nostrādātais laiks.

23. 2009. gada 8. jūnijā F. H. Rosado Santana cēla prasību *Juzgado de lo Contencioso-Administrativo No 12 de Sevilla* (Seviļas Administratīvā tiesa Nr. 12, Spānija), pārsūdzot izskatāmo lēmumu. Konkrētāk, viņš pārsūdzēja apstrīdētā kritērija spēkā esamību, jo tas kļūdaini paredzot, ka aplūkojamais darba stāžs ir jāiegūst, strādājot ierēdņa statusā.

24. Valsts tiesa ir iesniegusi Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai [direktīva] ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, ja dalībvalsts konstitucionālā tiesa ir nospriedusi, ka atšķirīgu tiesību noteikšana tās atsaucamiem ierēdņiem un pastāvīgiem ierēdņiem varētu nebūt pretrunā tās konstitūcijai, tas noteikti nozīmē, ka direktīva šīs valsts civildienestam nav piemērojama?

2) Vai [direktīva] ir jāinterpretē tādējādi, ka tai pretrunā ir valsts tiesas veikta vienlīdzīgas attieksmes principa un nediskriminācijas principa interpretācija, saskaņā ar kuru no šo principu piemērošanas jomas vispārīgi tiek izslēgta vienlīdzīga attieksme pret atsaucamiem ierēdņiem un pastāvīgiem ierēdņiem?

3) Vai [pamatnolīguma] 4. klauzula ir jāinterpretē tādējādi, ka tai pretrunā ir atteikums, pastāvīga darbinieka statusa iegūšanas nolūkā konstatējot darba stāžu, ņemt vērā iepriekš pagaidu darbā nostrādāto laiku, konkrēti saistībā ar atalgojumu, klasifikāciju un paaugstināšanu amatā civildienesta ietvaros?

4) Vai saskaņā ar [pamatnolīguma] 4. klauzulu valsts tiesiskais regulējums ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to no ierēdņu darba stāža aprēķina netiek izslēgti laikposmi, kuros pastāvējušas pagaidu darba tiesiskās attiecības?

5) Vai [pamatnolīguma] 4. klauzula ir jāinterpretē tādējādi, ka, lai arī atklāta amata vietu konkursa noteikumi ir tikuši publicēti un kandidāts tos nav apstrīdējis, valsts tiesai ir pienākums izvērtēt, vai minētie konkursa noteikumi nav pretrunā [Eiropas Savienības] tiesību aktiem, un, ja ir, vai valsts tiesai ir pienākums

šos noteikumus vai valsts tiesību normu, uz kuras pamata tie pieņemti, nepiemērot tiktāl, ciktāl tie ir pretrunā minētajai klauzulai?"

25. Rakstveida apsvērumus ir iesniegusi Spānijas valdība, *Junta* un Eiropas Komisija. Tiesas sēdes organizēšana nav tikusi lūgta un nav arī notikusi.

Pieņemamība

26. *Junta* savos rakstveida apsvērumos ir izvirzījusi divas vispārīgas iebildes par nepieņemamību.

27. Pirmajā no tiem *Junta* norāda, ka rīkojums par prejudiciālu jautājumu uzdošanu neatbilst Tiesas judikatūrā noteiktajām prasībām. Konkrēti, valsts tiesa nav konkretizējusi nedz šīs valsts tiesību normas, kas būtu piemērojamas prejudiciālajiem jautājumiem, nedz iemeslus, kas minētajai tiesai lika izvēlēties konkrētu Eiropas Savienības (ES) tiesību normu. Tā arī neesot pierādījusi, ka pastāv saikne starp šo tiesību normu un valsts tiesību normām vai faktiskajiem apstākļiem, kas veido šā strīda priekšmetu. Tādēļ lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu esot jāatzīst par nepieņemamu.

28. Šim viedoklim nevaru piekrist.

29. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru LESD 267. pantā noteiktā procedūra ir balstīta uz skaidru kompetences sadalījumu starp valstu tiesām un Tiesu. Vienīgi iesniedzējtiesas kompetencē ir izvērtēt, ievērojot katras lietas konkrētos apstākļus, gan vajadzību saņemt prejudiciālu nolēmumu, lai tā varētu taisīt savu spriedumu, gan Tiesai uzdodamo jautājumu nozīmīgumu [4].

30. No rīkojuma par prejudiciālu jautājumu uzdošanu padziļinātas izpētes kļūst skaidrs, ka valsts tiesa izklāsta valsts tiesību normas, uz kurām pamattiesvedībā atsaucas F. H. Rosado Santana. No tā pašsaprotami izriet, ka minētajai tiesai ir jāapsver tiesību normas, kas ir nozīmīgas prejudiciālajiem jautājumiem. Pēc tam tā detalizēti izklāsta valsts judikatūru, kas šīs judikatūras kontekstā tai liek apšaubīt precīzu direktīvas piemērošanu savas valsts jurisdikcijā. Katrā ziņā ir skaidrs, ka prejudiciālā nolēmuma procedūras ietvaros valsts tiesas, kurā tika uzsākta pamattiesvedība, kompetencē ir konstatēt, kuras valsts tiesību normas ir piemērojamas pamattiesvedībai [5].

31. Attiecībā uz iemesliem, kas dalībvalsts tiesai lika izdarīt atsauci uz direktīvu un pamatnolīgumu, kā arī saikni starp šīm tiesību normām un strīdu pamattiesvedībā, rīkojumā

4 — Skat. tostarp 2007. gada 26. jūnija spriedumu lietā C-305/05 *Ordre des barreaux francophones et germanophone* u.c. (Krājums, I-5305. lpp., 18. punkts) un 2010. gada 18. novembra spriedumu lietā C-356/09 *Kleist* (Krājums, I-73530. lpp., 44. punkts).

5 — Šajā ziņā skat. 2008. gada 12. jūnija rīkojumu lietā C-364/07 *Vassilakis* u.c. (Krājums, I-90. lpp., 77. punkts).

par prejudiciālu jautājumu uzdošanu neapšaubāmi ir skaidri norādīts, kādēļ direktīvas tiesību normas ir nozīmīgas faktiskajiem apstākļiem, kas izklāstīti šajā rīkojumā.

32. Ņemot to visu vērā, manuprāt, pirmā iebilde būtu jānoraida.

33. Otrajā iebildē, kā saprotu, *Junta* apgalvo, ka prejudiciālie jautājumi ir nepieņemami tādēļ, ka pamatnolīguma 4. klauzula nevar būt piemērojama apstākļos, uz kuriem attiecas šie jautājumi. Strīds pamattiesvedībā neattiecoties uz "darba nosacījumiem" pamatnolīguma 4. klauzulas izpratnē, bet gan uz kritēriju dalībai konkursa procedūrā, kurai bija pieteicies F. H. Rosado Santana.

34. No Tiesas judikatūras ir skaidrs, ka, ja Tiesa tiek lūgta interpretēt ES tiesības un ja šāds lūgums nav acīmredzami nesaistīts ar īstenību vai pamattiesvedības priekšmetu, tai uz šādu lūgumu ir jāatbild [6].

35. Jautājumu par to, kas ir jāsaprot ar terminu "darba nosacījumi", aplūkošu šo secinājumu 51. un nākamajos punktos. Tomēr *Junta* otro iebilde par nepieņemamību uzskatu par acīmredzami pārprastu. Nav nekādu šaubu, ka pamatnolīguma 4. klauzulas piemērojamība, tostarp tas, kā jāinterpretē termins "darba nosacījumi", ir nozīmīgs jautājumiem, kas radušies pamattiesvedībā.

36. Līdz ar to *Junta* iebilde par nepieņemamību būtu jānoraida.

Lietas būtība

37. Valsts tiesa savā rīkojumā par prejudiciālu jautājumu uzdošanu izvirza piecus jautājumus. Pirmais jautājums attiecas uz valsts un ES tiesību mijiedarbību. Otrais, trešais un ceturtais jautājums attiecas uz direktīvas un it īpaši pamatnolīguma 4. klauzulas piemērojamību un interpretāciju. Piektais jautājums ir saistīts ar to, kādi tiesību aizsardzības līdzekļi ir pieejami saskaņā ar valsts tiesībām, ja tiek pārkāptas ES tiesības.

38. Tā kā tas, vai pirmais un piektais prejudiciālais jautājums ir nozīmīgs, ir atkarīgs no atbildēm, ko Tiesa sniegs attiecībā uz direktīvas piemērojamību un interpretāciju, vispirms aplūkošu otro, trešo un ceturto jautājumu. Pēc tam izskatīšu pirmo jautājumu, bet tad — piekto jautājumu.

6 — Skat. 1993. gada 27. oktobra spriedumu lietā C-127/92 *Enderby* (*Recueil*, I-5535. lpp., 12. punkts).

Iesniedzējtiesas otrais, trešais un ceturtais jautājums

39. Ar šiem jautājumiem, kurus vislabāk ir izskatīt vienkopus, valsts tiesa būtībā lūdz Tiesu sniegt nolēmumu par direktīvas un it īpaši pamatnolīguma 4. klauzulas piemērojamību un interpretāciju apstākļiem, kādi pastāv pamattiesvedībā.

40. Konkrēti, dalībvalsts tiesa vēlas zināt, vai ar tādu konkursa paziņojumu kā pamattiesvedībā, kas atbilstību paaugstināšanai amatā civildienesta ietvaros padara atkarīgu no darba stāža pastāvīgā ierēdņa statusā un tieši izslēdz laikposmus, kas nostrādāti atsaucama ierēdņa statusā, tiek pārkāpta pamatnolīguma 4. klauzula.

Direktīvas piemērojamība pamattiesvedības gadījumam

— Civildienesta ierēdņi

41. No Tiesas judikatūras ir skaidrs, ka fakts, ka F. H. Rosado Santana darba tiesiskās attiecības tika noslēgtas ar publisko tiesību iestādi, neietekmē direktīvas un pamatnolīguma piemērošanu šajā lietā. No šo tiesību aktu teksta un konteksta ir skaidrs, ka tajos ietvertās tiesību normas var tikt piemērotas darba līgumam uz noteiktu laiku un tiesiskajām attiecībām, kas izveidotas ar valsts pārvaldes iestādēm un publisko tiesību iestādēm [7]. Tāpat fakts, ka saskaņā ar valsts tiesībām amats var tikt klasificēts kā "regulēts", šo tiesību aktu piemērošanas kontekstā nav nozīmīgs [8].

42. Pretēji argumentam, ko *Junta* izvirzījusi attiecībā uz otro jautājumu, no minētā izriet, ka atsaucami ierēdņi un pastāvīgi ierēdņi ir uzskatāmi par "salīdzināmiem" pamatnolīguma 4. klauzulas izpratnē.

— Direktīvas un pamatnolīguma piemērojamība attiecībā uz personu, kas vairs nav darbinieks uz noteiktu laiku

43. Spānijas valdība savos rakstveida apsvērumos apgalvo, ka direktīva un

7 — Skat. it īpaši 2006. gada 4. jūlija spriedumu lietā C-212/04 *Adeneler* u.c. (Krājums, I-6057. lpp., 54.–57. punkts), 2007. gada 13. septembra spriedumu lietā C-307/05 *Del Cerro Alonso* (Krājums, I-7109. lpp., 25. punkts) un 2010. gada 22. decembra spriedumu apvienotajās lietās C-444/09 un C-456/09 *Gavieiro Gavieiro* un *Iglesias Torres* (Krājums, I-14031. lpp., 38. punkts).

8 — Šajā ziņā skat. spriedumu lietā *Del Cerro Alonso* (minēts 7. zemsvītras piezīmē, 29. punkts).

pamatnolīgums nevar būt piemērojami attiecībā uz tādu personu kā F. H. Rosado Santana, kas savu prasījumu izvirza kā ierēdnis, t.i., kā pastāvīgs darbinieks. Šādas argumentācijas atbalstam tā citē sprieduma lietā *Del Cerro Alonso* [9] 28. un 30. punktu, kur Tiesa nosprieda, ka direktīva un pamatnolīgums ir piemērojami "visiem darbiniekiem, kuri sniedz pakalpojumus pret atlīdzību noteikta laika darba tiesisko attiecību ietvaros, kas tās saista ar viņu darba devēju", bet pēc tam norādīja, ka, tā kā "pamata lietā tiek salīdzināts civildienesta pagaidu darbinieks un civildienesta pastāvīgais darbinieks", attiecībā uz prasītaju pamattiesvedībā "ir piemērojama [direktīva] un pamatnolīgums". Tā kā salīdzinājums, ko F. H. Rosado Santana mēģina izveidot šajā lietā, ir starp viņu pašu kā pastāvīgo ierēdni un citiem pastāvīgajiem ierēdņiem, nevar būt šaubu, ka direktīva un pamatnolīgums ir piemērojami attiecībā uz viņu.

44. Komisija izmanto līdzīgu pieeju.

45. Šāda argumentācija, šķiet, ir balstīta uz judikatūras nepareizu interpretāciju un tādu pieeju direktīvas un pamatnolīguma interpretācijai, kurai nav nekādas saistības ar direktīvas un pamatnolīguma mērķi.

46. Lai pienācīgi interpretētu direktīvu un pamatnolīgumu, ir jāņem vērā konteksts, kurā tie tika pieņemti. Tādējādi Tiesa lietā *Impact* [10] nosprieda, ka "pamatnolīguma, it īpaši tā 4. klauzulas [..] mērķis atbilst fundamentālajiem mērķiem, kas nostiprināti [LESD 151. panta] 1. punktā [..] un Kopienas Hartas par darba ņēmēju sociālajām pamattiesībām 7. pantā un 10. panta 1. punktā, uz ko ir atsauce [LESD 151. pantā], un kas ir saistīti ar dzīves un darba apstākļu uzlabošanu, kā arī pienācīgas sociālās aizsardzības pastāvēšanu darbiniekiem, izskatāmajā lietā — noteikta laika darbiniekiem. [..] Ņemot vērā šos mērķus, pamatnolīguma 4. klauzula ir jāinterpretē tādējādi, ka tā pauž [ES] sociālo tiesību principu, ko nevar interpretēt šauri" [11].

47. Pamattiesvedībā tiek pieprasītas tiesības, aprēķinot atbilstību paaugstināšanai, ņemt vērā laikposmus, kas nostrādāti noteikta laika darbinieka statusā, tādā pašā veidā kā salīdzināma pastāvīga darbinieka darba attiecībās ar to pašu darba devēju.

48. Vai šāda plaša 4. klauzulas interpretācija ir attaisnojama?

9 — Minēts 7. zemsvītras piezīmē.

10 — Skat. 2008. gada 15. aprīļa spriedumu lietā C-268/06 *Impact* (Krājums, I-2483. lpp.).

11 — Skat. 112. un 114. punktu. Skat. arī spriedumu lietā *Del Cerro Alonso* (minēts 7. zemsvītras piezīmē, 38. punkts).

49. Manuprāt, šāda interpretācija ir vairāk nekā tikai pieļaujama interpretācija. Tā ir vienīgā interpretācija, kas atbilst prasībai, ka šī tiesību norma jāinterpretē veidā, kas nav ierobežojošs. Fakts, ka F. H. Rosado Santana tagad atrodas pastāvīgās darba tiesiskās attiecībās ar *Junta*, nekādi neietekmē argumentu, kas ir ticis izvirzīts viņa vārdā. Turpretī izšķiroši nozīmīgi ir tas, vai, lai novērtētu viņa atbilstību paaugstināšanai amatā, neņemot vērā laikposmus, kas nostrādāti noteikta laika darbinieka statusā, *vienīgi viņa darba tiesisko attiecību rakstura (noteikta laika statusa) dēļ* būtu uzskatāms par diskrimināciju 4. klauzulas izpratnē.

50. Vairāk ierobežojoša pieeja būtu pretrunā pašam pamatnolīguma 4. klauzulas mērķim. Tā pieļautu vienu no diskriminācijas formām, ko ar direktīvas un pamatnolīguma pieņemšanu bija tieši paredzēts novērst.

— "Darba nosacījumi"

51. Lai varētu piemērot pamatnolīguma 4. klauzulu, aplūkojamajiem nosacījumiem ir jābūt "darba nosacījumiem".

52. Tiesas judikatūrā ir skaidri pateikts, ka arī šis jēdziens ir jāinterpretē plaši [12].

53. Šajā lietā F. H. Rosado Santanas darba tiesiskās attiecības pastāvīgā ierēdņa statusā liecina par to, ka viņš ir paaugstināms amatā. Citiem vārdiem sakot, ar nosacījumu, ka viņš atbilst (likumīgām) prasībām, ko šajā ziņā ir noteikusi *Junta* kā iestāde, kas viņu pieņem darbā, viņš ir tiesīgs pretendēt uz paaugstināšanu amatā ar visām priekšrocībām, kas no tā izriet, — tāpat kā viņa kolēģi un citi kandidāti līdzīgā amatā.

54. Vai šādas tiesības var dēvēt par darba nosacījumiem pamatnolīguma 4. klauzulas izpratnē?

55. Manuprāt, atbilde ir skaidrs "jā". Darba tiesiskās attiecības raksturo, no vienas puses, tiesības un, no otras puses, atbilstošas saistības. Šajā ziņā nav atšķirības no noteikumiem, kas reglamentē atalgojuma samaksu par sniegtajiem pakalpojumiem [13].

12 — Šajā ziņā skat. spriedumu lietā *Del Cerro Alonso* (minēts 7. zemsvītras piezīmē, 31. un nākamie punkti) un spriedumu lietā *Impact* (minēts 10. zemsvītras piezīmē, 115. punkts).

13 — Ir skaidrs, ka nosacījumi attiecībā uz "samaksu" — kā atlīdzību, kas tiek maksāta par veiktajiem pakalpojumiem, — ir ietverti pamatnolīguma 4. klauzulā minētajā termina "darba nosacījumi" definīcijā (skat. spriedumu lietā *Del Cerro Alonso*, minēts 7. zemsvītras piezīmē, 41. punkts, un spriedumu lietā *Impact*, minēts 10. zemsvītras piezīmē, 126. punkts).

"Objektīvs pamats"

56. Pamatnolīguma 4. klauzulā skaidri pieļauta atšķirīga attieksme pret noteikta laika darbiniekiem un salīdzināmiem pastāvīgiem darbiniekiem, ja šādai atšķirīgai attieksmei ir objektīvs pamats.

57. Jēdziens "objektīvs pamats" nav definēts nedz direktīvā, nedz pamatnolīgumā. Tomēr tas ir ticis interpretēts Tiesas judikatūrā.

58. Lietā *Del Cerro Alonso* [14] Tiesa nosprieda, ka šis jēdziens ir jāinterpretē līdzīgi terminam "objektīvi iemesli" pamatnolīguma 5. klauzulas izpratnē, kas judikatūrā jau ir tikusi izskatīta [15]. Attiecībā uz 5. klauzulu Tiesa savā judikatūrā ir nospriedusi, ka jēdziens "objektīvi iemesli" ir norāde uz precīziem un konkrētiem apstākļiem, kas raksturo noteiktu darbību un kas līdz ar to šajā konkrētajā kontekstā var attaisnot secīgu noteikta laika darba līgumu izmantošanu. Šie apstākļi tostarp var izrietēt no to uzdevumu īpašā rakstura, kuru izpildei ir noslēgti šādi līgumi, no tiem raksturīgām iezīmēm vai, attiecīgā gadījumā, likumīgā mērķa, ko dalībvalsts tiecas sasniegt sociālās politikas jomā [16]. Pēc tam tā piebilda, ka "noteikta laika darba līgumu izmantošana, pamatojoties tikai uz šādu vispārīgu tiesību normu, nesaistot šādu izmantošanu ar attiecīgās darbības konkrētu saturu, neļauj izstrādāt objektīvus un pārskatāmus kritērijus, lai pārbaudītu, vai šādu līgumu atjaunošana faktiski atbilst reālajai vajadzībai, vai tā ir piemērota izvirzītā mērķa sasniegšanai un [tam] ir nepieciešama" [17].

59. Piemērojot šo argumentāciju pamatnolīguma 4. klauzulai, Tiesa lietā *Del Cerro Alonso* nosprieda, ka "[objektīva pamata] jēdziens ir jāsaprot kā [tāds], kas neļauj [attaisnot] atšķirīgu attieksmi starp noteikta laika darbiniekiem un pastāvīgiem darbiniekiem tikai ar to, ka šāda atšķirība ir paredzēta tādā vispārīgā un abstraktā valsts tiesību normā kā likums vai koplīgums. Tieši pretēji, šis jēdziens liek attiecīgo nevienlīdzīgo attieksmi [attaisnot] ar precīziem un konkrētiem apstākļiem, kas raksturo attiecīgo darba nosacījumu īpašā kontekstā, kurā šis nosacījums tiek aplūkots, pamatojoties uz objektīviem un pārskatāmiem kritērijiem, lai pārliecinātos, vai šī nevienlīdzība atbilst reālajai vajadzībai,

14 — Minēts 7. zemsvītras piezīmē.

15 — 56. punkts.

16 — Skat. spriedumu lietā *Del Cerro Alonso* (minēts 7. zemsvītras piezīmē, 53. punkts) un spriedumu lietā *Adeneler* u.c. (minēts 7. zemsvītras piezīmē, 69. un 70. punkts).

17 — Skat. spriedumu lietā *Del Cerro Alonso* (minēts 7. zemsvītras piezīmē, 55. punkts) un spriedumu lietā *Adeneler* u.c. (minēts 7. zemsvītras piezīmē, 74. punkts).

tā ir piemērota izvirzītā mērķa sasniegšanai un [tam] ir nepieciešama" [18].

60. Pēc tam lietā *Gavieiro Gavieiro* un *Iglesias Torres* [19] Tiesa, atkal interpretējot pamatnolīguma 4. klauzulu, nosprieda, ka "[minētos precīzos un konkrētos faktorus] konkrēti var radīt to uzdevumu īpašais raksturs, kuru izpildei ir noslēgti līgumi uz noteiktu laiku, un šo uzdevumu raksturīgās iezīmes vai, attiecīgā gadījumā, likumīgais mērķis, ko dalībvalsts tiecas sasniegt sociālās politikas jomā. [..] Turpretī atsauce tikai uz valsts pārvaldes personāla darba īslaicīgo raksturu neatbilst šīm prasībām un tādējādi nav uzskatāma par "objektīvu pamatu" pamatnolīguma 4. klauzulas 1. punkta izpratnē. Atšķirīgu attieksmi darba nosacījumu ziņā pret darbiniekiem uz noteiktu laiku un darbiniekiem uz nenoteiktu laiku nevar attaisnot ar kritēriju, kurš vispārēji un abstrakti atsaucas uz pašu darba ilgumu. Ja tiktu atzīts, ka pats darba tiesisko attiecību īslaicīgais raksturs ir pietiekams, lai attaisnotu šādu atšķirību, tiktu noliegti [direktīvas] un pamatnolīguma [..] mērķi. Tā vietā, lai uzlabotu noteikta laika darba kvalitāti un veicinātu vienlīdzīgu attieksmi, kas ir gan [direktīvas], gan pamatnolīguma mērķis, atsaukšanās uz šādu kritēriju nostiprinātu noteikta laika darbinieku nelabvēlīgas situācijas saglabāšanu [20].

61. Pretēji tam, ko Spānijas valdība apgalvo savos rakstveida apsvērumos, no minētā izriet — fakts, ka darba tiesiskās attiecības saskaņā ar līgumu uz noteiktu laiku pēc definīcijas ir pagaidu attiecības, ko nav iespējams uzskatīt par "objektīvu pamatu" pamatnolīguma 4. klauzulas 1. punkta izpratnē, attaisnojot atšķirīgu attieksmi. Turklāt, izslēdzot no darba stāža laikposmus, kas nostrādāti noteikta laika darbinieka statusā, kā tas notika ar atlases paziņojumu F. H. Rosado Santanas gadījumā, šis paziņojums neatbilda 4. klauzulas 1. punkta prasībām attiecībā uz "objektīva pamata" jēdzienu.

62. Tas nenozīmē, ka nebūtu iespējami apstākļi, kuros jēdziens "objektīvs pamats" var tikt piemērots attiecībā uz atšķirīgu attieksmi pret atsaucamiem ierēdņiem un pastāvīgiem ierēdņiem. Spānijas valdība savos rakstveida apsvērumos salīdzinoši lielu daļu atvēl tam, lai aprakstītu to pamatā esošās raksturīgās atšķirības, kas, viņasprāt, pastāv starp atsaucamiem ierēdņiem un pastāvīgiem ierēdņiem. Saskaņā ar Spānijas valdības teikto — tās

18 — 57. un 58. punkts.

19 — Minēts 7. zemsvītras piezīmē.

20 — 55.–57. punkts.

ietver atšķirības attiecībā uz veidu, kādā dažādo kategoriju ierēdņi tiek pieņemti darbā, prasīto kvalifikāciju un veicamo pienākumu raksturu.

63. Tiktāl, ciktāl šīs atšķirības tikai atspoguļo darba tiesisko attiecību pagaidu raksturu, uz kuru pamata atsaucams ierēdnis ir pieņemts darbā, šie argumenti nevar pietiekami attaisnot atšķirīgu attieksmi pamatnolīguma 4. klauzulas 1. punkta izpratnē. Tomēr tiktāl, ciktāl šādas atšķirības var atspoguļot objektīvas prasības attiecībā uz paaugstināšanas amatā procedūru *konkrētos gadījumos*, šīs atšķirības ir iespējams attaisnot.

64. Konkrētāk, ir visai iespējams iedomāties apstākļus, kuros vakantajam amatam ir vajadzīga konkrēta pieredze, ko būtu varējis iegūt vienīgi pastāvīgs ierēdnis. Tas varētu izrietēt, piemēram, no fakta, ka šāda iepriekšēja pieredze ir pieejama vienīgi amatos, kuros tiek iecelti pastāvīgie ierēdņi. Lai gan pamatnolīguma preambulas otrajā apsvērumā ir teikts, ka līgumi uz nenoteiktu laiku ir vispārpieņemta pastāvošo darba tiesisko attiecību starp darba devējiem un darbiniekiem forma, nedz direktīva, nedz pamatnolīgums nenosaka vispārēju pienākumu, ka darba tiesiskās attiecības uz noteiktu laiku pēc iespējas būtu jāpārveido pastāvīgās attiecībās [21].

65. Tas, vai konkrētajā gadījumā pastāv objektīvs pamats 4. klauzulas 1. punkta izpratnē, ir fakta jautājums, kas būs atkarīgs no aplūkojamās paaugstināšanas amatā procedūras konkrētajiem apstākļiem. Šis jautājums būtu jāizvērtē konkrētā gadījuma kontekstā, ņemot vērā visus faktorus, kas varētu būt nozīmīgi, tostarp vakantajam amatam vajadzīgās pieredzes raksturs.

66. Tomēr pamattiesvedības gadījumā ir skaidrs, ka, nosakot tikai to, ka atsaucama ierēdņa darba stāžs netiek ņemts vērā, atlases procedūra nekad nebūtu varējusi gūt labumu no aplūkojamā izņēmuma. Protams, ir iespējams, ka šāds pamats pastāvēja. Tomēr, pat ja tāds tiešām pastāvēja, tas netika pausts atklāti, kas ir būtiski, lai izņēmums būtu pamatots.

67. No visa iepriekš izklāstītā izriet, ka uzskatu, ka konkursa paziņojums ir pretrunā pamatnolīguma 4. klauzulai.

21 — Šajā ziņā skat. spriedumu lietā *Adeneler* u.c. (minēts 7. zemsvītras piezīmē, 91. punkts) un 2009. gada 23. aprīļa spriedumu apvienotajās lietās no C-378/07 līdz C-380/07 *Angelidaki* u.c. (Krājums, I-3071. lpp., 183. punkts).

68. Tādēļ uzskatu, ka atbildei uz otro, trešo un ceturto jautājumu ir jābūt tādai, ka, ja tādā konkursa paziņojumā kā pamattiesvedībā atbilstība paaugstināšanai amatā civildienesta ietvaros tiek padarīta atkarīga no darba stāža pastāvīgā ierēdņa statusā, no tā tieši izslēdzot laikposmus, kas nostrādāti atsaucama ierēdņa statusā, neminot objektīvu pamatojumu šādai izslēgšanai, tad ar to tiek pārkāpta pamatnolīguma 4. klauzula.

Pirmais jautājums

69. Rīkojumā par prejudiciālu jautājumu uzdošanu valsts tiesa norāda, ka Spānijas Konstitucionālā tiesa ir nospriedusi, ka tiesību normām par vienlīdzīgu attieksmi, kas ietvertas valsts konstitūcijas 14. pantā, var nebūt pretrunā situācija, kad pastāv atšķirīga attieksme starp atsaucamiem ierēdņiem un pastāvīgiem ierēdņiem, pat ja viņi veic tādus pašus pienākumus.

70. Kā saprotu valsts tiesas uzdoto jautājumu, tā būtībā jautā, vai vienas no šīs dalībvalsts augstākajām tiesām pieņemtai vienlīdzīgas attieksmes definīcijai ir jābūt pārākai par tā paša jēdziena atšķirīgo definīciju, kas pastāv ES tiesībās, jomā, kurā valsts tiesai ir pienākums piemērot ES tiesības. Ja dalībvalsts tiesai būtu pienākums pieņemt konstitucionālās tiesas definīciju, rezultāts būtu (vai varētu būt) tāds, ka nebūtu uzskatāms, ka direktīva un pamatnolīgums ir piemērojama šīs dalībvalsts civildienestam.

71. Tiktāl, ciktāl tiek jautāts, vai direktīva un pamatnolīgums ir piemērojams attiecībā uz civildienesta ierēdņiem, šim jautājumam jau pievērsos šo secinājumu 41. un nākamajos punktos.

72. Tiktāl, ciktāl tiek jautāts, vai var būt, ka valsts tiesai ir pienākums piemērot vienlīdzīgas attieksmes definīciju, kas atšķiras un piešķir mazākas tiesības nekā definīcija, kas noteikta ES tiesībās, atbildei katrā ziņā ir jābūt "nē".

73. Tas skaidri izriet no Tiesas pastāvīgās judikatūras.

74. Piemērojot valsts tiesību normas Eiropas Savienības direktīvu kontekstā, valsts tiesām šādas tiesību normas ir jāinterpretē, ciktāl tas iespējams, ņemot vērā aplūkojamās direktīvas un — tā kā pamatnolīgums veido direktīvas neatņemamu sastāvdaļu [22] — arī

22 — Šajā ziņā skat. ģenerāladvokātes Kokotes [*Kokott*] secinājumus lietā *Impact* (spriedums minēts 10. zemsvītras piezīmē, 87. punkts).

pamatnolīguma tekstu un mērķi. LESD sistēmai piemītoša ir prasība, ka valsts tiesības ir jāinterpretē atbilstoši ES tiesībām, jo tas ļauj dalībvalstu tiesām, savas kompetences ietvaros iztiesājot lietas, kas tām iesniegtas, nodrošināt ES tiesību pilnīgu iedarbību [23]. Princips, ka valsts tiesības ir jāinterpretē atbilstoši ES tiesībām, paredz, ka valstu tiesām ir jāveic visas to kompetencē ietilpstošās darbības, ņemot vērā valsts tiesības kopumā, lai nodrošinātu direktīvas un pamatnolīguma pilnīgu iedarbību un panāktu rezultātu, kas atbilstu noteiktajam mērķim [24].

75. Līdz ar to valsts tiesai ir pienākums piemērot Tiesas sniegtu direktīvas un pamatnolīguma interpretāciju pat tad, ja dalībvalsts konstitucionālā tiesa ir nospriedusi, ka atšķirības attieksmē pret atsaucamiem ierēdņiem un pastāvīgiem ierēdņiem nav (vai var nebūt) pretrunā šīs dalībvalsts konstitūcijai.

76. Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, uzskatu, ka atbildei uz pirmo jautājumu ir jābūt, ka valsts tiesai ir jāpiemēro direktīvas un pamatnolīguma interpretācija, ko sniegusi Tiesa, pat tad, ja Spānijas Konstitucionālā tiesa ir nospriedusi, ka atšķirīga attieksme starp atsaucamiem ierēdņiem un pastāvīgiem ierēdņiem nav (vai var nebūt) pretrunā šīs dalībvalsts konstitūcijai.

Piektais jautājums

77. Ar šo jautājumu valsts tiesa būtībā jautā, vai ES tiesībās un it īpaši pamatnolīguma 4. klauzulā ir noteikts, ka ir jāizvērtē konkursa procedūras materiālās normas neatkarīgi no procesuāliem ierobežojumiem, piemēram, ka lēmums ir pārsūdzēts pēc paredzētā termiņa beigām.

78. F. H. Rosado Santanas prasījums pamattiesvedībā ir balstīts uz argumentu, ka, tā kā, lai atbilstu apstrīdētajam kritērijam, bija jābūt iegūtai 10 gadu pieredzei pastāvīga ierēdņa statusā, konkursa paziņojums ir pretrunā ES tiesībām. Tādējādi esot tikušas pārkāptas viņa tiesības. Iepriekš jau norādīju, ka tam piekrītu. Tomēr no rīkojuma par prejudiciālu jautājumu uzdošanu ir skaidrs, ka tad, kad F. H. Rosado Santana iesniedza savu pārsūdzības pieteikumu, jau bija pagājis divu mēnešu termiņš, kas noteikts konkursa paziņojumā.

79. Vai ir iespējams atsaukties uz šāda veida noilguma termiņu, ja pārsūdzības pamats ir tas, ka ir pieļauts ES tiesībās paredzēto tiesību pārkāpums?

23 — Skat. it īpaši spriedumu lietā *Impact* (minēts 10. zemsvītras piezīmē, 98. un 99. punkts un tajos minētā judikatūra).

24 — Šajā ziņā skat. spriedumu lietā *Impact* (minēts 10. zemsvītras piezīmē, 101. punkts un tajā minētā judikatūra).

80. Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru, ja nepastāv Eiropas Savienības tiesību normas, kas būtu piemērojamas izskatāmajai lietai, tad katras dalībvalsts tiesību sistēmā ir jānosaka detalizētas procesuālas normas, kas piemērojamas tiesvedībā par tādu tiesību aizsardzību, kuras privātpersonas atvasina no ES tiesībām [25].

81. Tomēr dalībvalstīm ir jānodrošina, ka katrā konkrētā gadījumā šādas tiesības tiek efektīvi aizsargātas [26]. Detalizētie procesuālie noteikumi, kas piemērojami šāda veida tiesvedībai, nevar būt nelabvēlīgāki par tiem, kas tiek piemēroti līdzīgām tiesvedībām valsts līmenī (līdzvērtības princips), un tās nevar padarīt praktiski neiespējamu vai pārmērīgi sarežģītu to tiesību izmantošanu, kuras piešķir ES tiesības (efektivitātes princips) [27].

82. Līdzvērtības princips paredz, ka aplūkojamā valsts tiesību norma ir jāpiemēro bez izšķirības neatkarīgi no tā, vai, kā tiek apgalvots, ir pārkāptas Eiropas tiesības vai valsts tiesības, ja prasības mērķis un pamats ir līdzīgi [28]. Lai gan rīkojums par prejudiciālu jautājumu uzdošanu neļauj pieņemt, ka šis princips ir ticis pārkāpts pamattiesvedības gadījumā, valsts tiesai ir jāpārbauda situācija [29].

83. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru attiecībā uz efektivitātes principu saprātīga noilguma termiņa noteikšana principā atbilst efektivitātes prasībai, ciktāl tas uzskatāms par fundamentālā tiesiskās drošības principa piemērošanu. Tiesa arī nosprieda, ka dalībvalstīm jānosaka termiņi, ņemot vērā tostarp pieņemamo lēmumu nozīmīgumu ieinteresētajām personām, piemērojamo procedūru un tiesību aktu sarežģītību, personu, kas var tikt skartas, skaitu un citas publiskas vai privātas intereses, kas jāņem vērā [30].

84. Vai valsts tiesībās noteiktais divu mēnešu laikposms ES tiesībās paredzēto tiesību īstenošanu padara pārlieku sarežģītu?

85. Ir skaidrs, ka attiecīgais laikposms ir īss.

86. Tomēr, ņemot vērā intereses, kas jāņem vērā tādā atlases procedūrā kā pamattiesvedībā, neuzskatu, ka tas pats par sevi ir tik īss, lai pārkāptu iepriekš izklāstītos principus. Kā Spānijas valdība norāda savos rakstveida apsvērumos, nozīmīgas ir citu konkursa procedūrā piedalījušos kandidātu un arī pašas

25 — Skat. it īpaši spriedumu lietā *Impact* (minēts 10. zemsvītras piezīmē, 44. punkts un tajā minētā judikatūra) un spriedumu lietā *Angelidaki* u.c. (minēts 21. zemsvītras piezīmē, 173. punkts).

26 — Skat. it īpaši spriedumu lietā *Impact* (minēts 10. zemsvītras piezīmē, 45. punkts un tajā minētā judikatūra).

27 — Skat. it īpaši spriedumu lietā *Impact* (minēts 10. zemsvītras piezīmē, 46. punkts un tajā minētā judikatūra).

28 — Skat. 2010. gada 8. jūlija spriedumu lietā C-246/09 *Bulicke* (Krājums, I-7003. lpp., 26. punkts un tajā minētā judikatūra).

29 — Šajā ziņā skat. spriedumu lietā *Bulicke* (minēts 28. zemsvītras piezīmē, 28. punkts un tajā minētā judikatūra).

30 — Šajā ziņā skat. spriedumu lietā *Bulicke* (minēts 28. zemsvītras piezīmē, 36. punkts).

Junta — kā par procedūras labu pārvaldību atbildīgās institūcijas — intereses. Jebkura atlases procedūras apstrīdēšana var būt destabilizējoša un var radīt kaitējumu. Jāpiebilst, ka spriedumā lietā *Bulicke* [31] Tiesa skaidri apstiprināja līdzīgu noilguma termiņu attiecībā uz vēršanos tiesā saistībā ar diskrimināciju darba tiesisko attiecību kontekstā.

87. Vai var teikt, ka laiks, kad sākās divu mēnešu termiņš (t.i., dienā, kad konkursa paziņojums tika publicēts Andalūzijas Oficiālajā Vēstnesī), neatbilst efektivitātes principam? Vai šis princips paredz, ka laikposmam bija jāsākas vēlāk, piemēram, dienā, kad F. H. Rosado Santana tika informēts par viņa neatbilstību paaugstināšanai amatā?

88. Nedomāju, ka tas tā ir.

89. Šķiet, ka lietas dalībnieku intereses kopumā vislabāk var apmierināt ar prasību, ka pārsūdzība ir jāveic nekavējoties un katrā ziņā, pirms sākas konkursa procedūras norise. Ietverot šādu noteikumu, konkursa organizatori spēs izskatīt ikvienu pārsūdzību un (vajadzības gadījumā) atlikt procedūras nākamo posmu sākumu, kā arī īstenot jebkādus citus vajadzīgos pasākumus, lai reaģētu uz šādu pārsūdzību. Procedūras dalībnieki tā rīkosies, zinot, ka, tiklīdz tā sāksies, tā netiks pagarināta, nedz arī atcelta, reaģējot uz vēlākām pārsūdzībām, kurās apstrīdēta tās likumība.

90. Tādēļ uzskatu, ka pamattiesvedības gadījumā efektivitātes tests ir izturēts.

91. Izdarot šādu secinājumu, apzinos, ka nav tikusi aplūkota iespēja, ka attieksme pret F. H. Rosado Santanu ir bijusi slikta un, iespējams, nepareiza to notikumu attīstības dēļ, kas sekoja viņa dalībai konkursa procedūrā. Informēt viņu, ka viņš ir izturējis šo konkursa procedūru, bet pēc tam — ka viņš neatbilst ar vakanto amatu saistītajām prasībām, ir, maigi izsakoties, visai neveiksmīga rīcība.

92. No rīkojuma par prejudiciālu jautājumu uzdošanu nav pilnīgi skaidra notikumu secība. Ja F. H. Rosado Santana būtu no *Junta* saņēmis tiešu vai netiešu norādi, ka viņa kandidatūra atbilst konkursa paziņojuma

31 — Minēts 28. zemsvītras piezīmē.

prasībām, tad jebkāda vēlāka norāde, ka tas tomēr tā nav, acīmredzami liecina par administratīvu kļūdu no *Junta* puses un/vai sākotnēji pieņemtā viedokļa maiņu. Iespējams, ka Spānijas administratīvajās tiesībās pastāv principi, uz kuriem var atsaukties, lai šādos apstākļos liegtu pārvaldes iestādei atgriezties pie tās sākotnējās norādes (uz kuru F. H. Rosado Santana katrā ziņā paļāvās, piesakoties un piedaloties atlases procedūrā). Tomēr tas ir valsts tiesas kompetencē.

93. Līdz ar to, manuprāt, šāda kļūda nebūtu uzskatāma nedz par efektivitātes principa pārkāpumu, nedz no ES tiesībām izrietošo tiesību pārkāpumu. Tās ietekme attiecīgi būtu jāizvērtē valsts tiesai saskaņā ar piemērojamajām valsts tiesību normām, kas ir vienīgi valsts tiesas ziņā.

94. Tādēļ uzskatu, ka atbildei uz piekto jautājumu ir jābūt tādai, ka valsts tiesai nav pienākuma izvērtēt konkursa procedūras materiālās normas, ja spēkā ir procesuāls ierobežojums. Lai izpildītu ES tiesību prasības, šādam ierobežojumam ir jābūt saderīgam ar līdzvērtības principu un efektivitātes principu. Tāds divu mēnešu no konkursa paziņojuma publicēšanas dienas laika ierobežojums kā pamattiesvedībā nav pretrunā efektivitātes principam.

Secinājumi

95. Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, ierosinu Tiesai uz *Juzgado de lo Contencioso-Administrativo No 12 de Sevilla* uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt šādi:

"1) ja tādā konkursa paziņojumā kā pamattiesvedībā atbilstība paaugstināšanai amatā civildienesta ietvaros tiek padarīta atkarīga no darba stāža pastāvīgā ierēdņa statusā, no tā tieši izslēdzot laikposmus, kas nostrādāti atsaucama ierēdņa

statusā, neminot objektīvu pamatojumu šādai izslēgšanai, tad ar to tiek pārkāpta pamatnolīguma par darbu uz noteiktu laiku, kas noslēgts 1999. gada 18. martā un ietverts Padomes 1999. gada 28. jūnija Direktīvas 1999/70/EK par EAK, *UNICE* un *CEEP* noslēgto pamatnolīgumu par darbu uz noteiktu laiku pielikumā, 4. klauzula;

2) valsts tiesai ir pienākums piemērot Tiesas sniegtu direktīvas un pamatnolīguma interpretāciju pat tad, ja Spānijas Konstitucionālā tiesa ir nospriedusi, ka atšķirības attieksmē pret atsaucamiem ierēdņiem un pastāvīgiem ierēdņiem nav (vai var nebūt) pretrunā šīs dalībvalsts konstitūcijai;

3) valsts tiesai nav pienākuma izvērtēt konkursa procedūras materiālās normas, ja spēkā ir procesuāls ierobežojums. Lai izpildītu ES tiesību prasības, šādam ierobežojumam ir jābūt saderīgam ar līdzvērtības principu un efektivitātes principu. Tāds divu mēnešu no konkursa paziņojuma publicēšanas dienas laika ierobežojums kā pamattiesvedībā nav pretrunā efektivitātes principam".